

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. Poziv slovenskim učiteljskim društvom. *Pädagogisches Jahrbuch 1890.* To je trinajsti letnik, ki ga izdava »Wiener pädagogische Gesellschaft«. Nahajajo se v njem jako zanimive razprave. Na konci pa ima poseben oddelek: »Das pädagogische Vereinswesen in Österreich-Ungarn«, uredil M. Zens. V tem oddelku se opisuje letno delovanje raznih učiteljskih društev avstrijskih. Izmed slovanskih učiteljskih društev so opisani »slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani«, »pedagogično društvo v Galiciji«, »učiteljska zadruga hrvatska«, »hrvatski pedagoški književni zbor«, »savez hrvatskih učiteljskih društva«. Hrvatska društva so torej vsa

opisana. Imenovano društvo, ki nam je doposlalo letnik, izrazilo je željo, da bi tudi druga slovenska učiteljska ali šolska društva doposiljala kratka poročila o svojem delovanju (nemški). Poročilo naj bi obsežalo to-le: sedež društva, število članov, načelnik, zborovanja, kaj se je v njih obravnavalo ali predavalo.

Želeti je, da se slovenska učiteljska društva temu pozivu odzovejo, da se bode vsaj pokazalo, da tudi slovensko učiteljstvo na društvenem polju deluje. Da pridejo poročila že v prihodnji letnik, treba je takoj poročati pod naslovom: Wiener pädagogische Gesellschaft (M. Zens).

Vestnik.

Osobne vesti. Izmed učiteljskih kandidatov so dalje dobili službe začasnih učiteljev (učiteljic), oziroma podučiteljev (podučiteljic) gospodje in gospodične: Ivan Vrščaj v St. Juriji ob južni železnici, Anton Arko v Sent-Mihelu (postojnski okraj), Frančišek Vrbič v Slavini (začasni drugi učitelj), Ferdinand Wigele na mestni nemški deški šoli v Ljubljani (namestni učitelj), Ivana Furlan v Senožečah, (Olga Warner se je odpovedala), Helena Arko v Zrečah, Ivana Arko v Semiči, Karolina Budešinsky v Podčetrtku, Marija Delakorda pri Sv. Tomaži pri Veliki Nedelji, Ana Janžar v Jarenini pri Mariboru, Karolina Kadiunig v Dragatuši, Jožefina Negovetič v Sent-Petru pri Badgoni, Pavla Pibrouz v Jurklostru, Amalija Roth v Laškem Trgu, Antonija Strle v Trbovljah, Albina Sark v Šmarjeti, Marija Strnad v Sent-Juriji ob južni železnici, Pavla Gidrich v Grizah, Jadviga Malavrh na Rakeku, Marija Škorjanec v Bučah. Gdč. Marija Mlakar, začasna učiteljica v Slavini, pride začasno v Planino. Na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani so se vsprejeli za namestne učitelje gg. Maks Josin, Jožef Armič (kakor vlni) in Frančišek Jaklič, na II. mestni deški ljudski šoli pa g. Alojzij Sachs.

Listki za ubožne knjige, ki so bili doslej prilepjeni Razinger-Zumrovemu »Abecedniku« in »Prvemu berilu«, morali so se za letos opustiti, ker je visoko naučno ministerstvo zaukazalo založniku, da se mora poprej o načinu oddaje ubožnih knjig z visokim deželnim šolskim svetom natančno domeniti, kar se bode v kratkem izvršilo, da šole zaradi tega ne bodo na škodi. Toliko v pojasnilo slavnim šolskim vodstvom in kot odgovor na poslana nam vprašanja.

Naznanilo gg. članom deželne učiteljske konferencije.

Fotograf Lainer bode v teku tega meseca izdelal skupno sliko konferenčnih članov. Fotografije bodo jako lepe. Izdelal jih bode 45 (za 44 konferenčnih članov in jedno, ki se bode izročila g. deželnemu predsedniku). Cena je določena na 3 gld. V Ljubljani in v okolici stanujoči člani jih najlaže dobé pri fotografu samem. Za vnanje člane pa jih bode podpisani

poslal v vsak okraj jednemu članu, kateri naj jih blagoizvoli potem dalje razpečati. Dotičnik naj potem denar za vse skupaj ali pa vsak posameznik sam pošlje naravnost fotografu. *A. Žumer.*

Otrokova vprašanja. Mama, od kod so knjige? vpraša mali Mirko, ko je dobil v roke svoj abecednik, s katerim se poda jutri prvič v šolo. »Natisnejo jih, srček moj«. »Kdo jih pa natisne?« »Tiskar, sinko moj!« »Kje jih pa ta dobi?« »Ta jih pa dobi od založnika — to je mož, ki jih dá natisniti«. »Kje jih je pa ta dobil?« »Od pisatelja, dete moje«. »Kdo je to?« »Mož, ki piše knjige«. »Vse?« »Ne, ne vseh — samo jeden mož vendar ne more spisati vseh knjig; pisatelj je mnogo«. »Koliko jih pa je?« »Ljubček, tega ne vem«. Mirko prime mamico za roko in jo pogleda s svojimi bistrimi, vprašujočimi očmi. »Mama, kaj se pa bere v knjigah?« »Mnogo, dete — o zemlji, solnci, meseci, zvezdah — o cvetlicah in živalih in o ljudeh«. »Pa vé to pisatelj vse sam?« »Da!« »Od kod pa vé to?« »Od — svojih učiteljev«. »Od svojih učiteljev?« ponavlja zamišljeno Mirko. »Od koga so se pa ti naučili to?« vpraša hipoma glasno mali radovednež. »Sinček moj — jaz — ti naučili so se to iz knjig«. »Iz drugih knjig?« »Da!« »Katerih?« »Iz starih knjig, ki so jih rabili poprej«. »Poprej?« ponavlja tiho zamišljeno vprašalec. »Kdo je pa te spisal?« »Stari pisatelj«. »So ti že umrli?« »Da«. Mati si misli: Hvala Bogu, zdaj je konec temu natančnemu izpraševanju, pobere svoja ročna dela ter se boče odstraniti. »Mama«, oglasil se zopet neutrudni Mirko ter jo prime krčevito za roke. »Mama, kje so se pa naučili pisatelj, ki so že mrtvi?« »Ti? Ti so se pa naučili zopet iz drugih knjig — iz še starejših«. »In ti?« Mirkov glas je hripav od razburjenosti. »Srce moje!« »Mama, vedeti moram, od koga so se naučili najprvi — naj najbolj prvi pisatelj«. Mati je v veliki zadregi, ker ne more vstreti vedoželjnosti svojega malička — malodušno mu odgovori: »Tega, dete moje, ne vé nihče; mogoče — od Boga«. Na pol mehanežno zdrknejo dečkove roke iz materinih rok — utrujen in zamišljen nasloni svojo kodrasto glavicico na mizo. Vse je tiho v sobi, in Mirko premišljuje v mraku to imenitno vprašanje. V sosednji sobi se zaslišijo sto-

pinje, in takoj nato vstopi mati s svetilnico. »Mama, spregovori tiho Mirko, sedaj pa vstan, mama, izmislil sem si! Ljubi Bog, ki vè vse, napisal je knjigo, in ko je bila gotova, vrgel jo je iz nebes na zemljo — in mož, ki je šel isti čas mimo, pobral jo je in je pripovedoval drugim možem, kar je bral v nji — tako je bilo, ni res, mama?« »Mogoče, dete moje.«

Prisobil Zc.

Pasja steklina. Kakor kažejo uradna izvestja, bilo je v zadnjem desetletju povprečno na leto 700 do 800 pasjih steklin uradno zaznamovanih. Popadnih je bilo 3021 ljudij, torej 240 do 250 na leto; umrlo jih je pa zaradi stekline v tem desetletju 822.

Število ljudskih in meščanskih šol na Dunaji je zelo naraslo za združenja predmestij z mestom in sicer za 150 ljudskih in meščanskih šol z 80.000 učenci in 1400 učitelji. Sedaj ima Veliki Dunaj 300 ljudskih in meščanskih šol s 160.000 učenci in 3500 učitelji.

Nap.

Zenske na univerzah. Švicarske univerze in akademije obiskuje letos 402 žena; 183 izmed njih so izvanredne slušateljice.

Posel z Budče.

Sredozemsko morje je najglobokejše v Joniškem morju v sredi med otokoma Sicilija in Kreta; tu meri v globočino 4000 m.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 718

okr. š. sv. Na jednorazrednici v Gorenji Sušici pri Toplicah je stalno ali začasno popolniti mesto učitelja-voditelja z dohodki IV. plačilne vrste, opravilnino in prostim stanovanjem.

Prošnje naj se predpisanim pōtem do dne 30. kimovca semkaj vložē.

C. kr. okrajni šolski svēt v Novem Mestu
dne 16. kimovca 1891.

Listnica uredništva.

G. Z. v V. P.: Kakor vidite, smo poslano porabili. Prosimo za omeneni životopis. Spis o domačih nalogah (na jednorazrednicah) bi nam prav ugajal, ker je to še malo obdelano polje. Le na dan ž njim! — G. F. M. na B.: Imenovana stvar ni šla v koš, temveč le čaka prostora. Zadnje številke smo morali po možnosti za konferenčna poročila in za deželno konferencijo vporabljeni, da stvari niso zastarele.

Torej vse pride ob času na vrsto. Prosimo za konferenčno poročilo! — G. M. K. v K.: Najboljšo nam znano šolsko kredo ima Fr. Kremlička, Praga — Kärln (Karolinenthal). Tam se dobiva tudi barvasta kreda, ki se dobro rabi pri pouku v risanju za predrisavanje na tabli in pri zemljepisnem pouku. Istotako ima dobro in ceno rdečo, modro in rjavo tinto in neblščeči lak za šolske table. Dobre gobe se dobē pri Fabijanu v Ljubljani, Valvazorjev trg. — G. Optimist: Drugi štiriidesetak!

P. n. gospodom krajnim šolskim svetovalcem in šolskim voditeljem!

Gledē na obilo naklonjenost, katero izkazujejo gospodje krajni šolski svetovalci in šolski voditelji moji trgovini, usojam si začetkom šolskega leta opozarjati na svojo

knjižarno, trgovino s pisnimi in risalnimi pripravami, g'asbenim orodjem in svojo knjižgoveznico.

V veliki zalogi imam vedno vse šolske knjige za ljuške šole, vse pisne in risalne priprave za šolsko rabo, mimo tega vsa učila, dopuščena po slavnih šolskih oblastvih, takó da se lahko točno izvrši slēbarno cenjeno naročilo. — Da se lože razvidi zaloga raznovrstnih učil, pošljem tudi cenik, ako bi se zahteval.

Zahvaljujē čestite gospode krajne šolske svetovalce in šolske voditelje za dosedanje zupanje, omenjam napósled, da dajem pri naročilih v gotovini primeren popust, in se priporočam za obila cenjena naročila.

Z odličnim spoštovanjem

J. Giontini,
knjižar v Ljubljani.

»Učiteljski Tovariš« izhaja na celī polji velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje »Slovenskega učiteljskega društva« prejema jo list za 2 gld. na leto; za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Poljske ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokač v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.